Nulová tolerance alkoholu by mohla na silnicích ročně zachránit až 5 000 životů

Publikováno: 16. 12. 2019
CDV

11. 12. 2019, Brusel, tisková zpráva Evropské rady bezpečnosti dopravy (ETSC)

Evropská unie by měla v roce 2020 jako součást balíčku opatření, která každoročně přispějí ke snížení až 5 000 úmrtí na silnicích (souvisejících s alkoholem), zavést hranici nulové tolerance.

EU si nedávno stanovila cíl snížit do roku 2030 počet úmrtí a vážných zranění na silnicích o polovinu. Podle odhadů Evropské komise bude čtvrtina z 25 000 úmrtí na silnicích EU každý rok pravděpodobně spojena s alkoholem. **Pro dosažení celkového cíle je proto nezbytný větší pokrok v boji proti řízení pod vlivem alkoholu.**

Ellen Townsend, ředitelka politiky ETSC, uvedla: *„Uplynulo téměř 70 let od zveřejnění prvních vědeckých důkazů o souvislostech mezi řízením motorových vozidel a úmrtím na silnicích. Je*

CDV CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU © Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz

nepřijatelné, aby kvůli tomu byly každoročně postiženy tisíce rodin. V roce 2020 chceme, aby EU a členské státy přišly s vizí, jak jednou provždy skončit s řízením pod vlivem alkoholu, a to kombinací limitů nulové tolerance, intenzivního prosazování a širšího využívání technologií, jako je povinné používání alkoholového zámku v autobusech, nákladních automobilech a dodávkách."

Podle nové zprávy ETSC bylo v roce 2018 v 23 zemích EU oficiálně usmrceno 2 665 osob při nehodách souvisejících s alkoholem. Skutečná čísla však budou pravděpodobně výrazně vyšší kvůli nedostatečnému vykazování a problémům se shromažďováním informací.

V současné době má pouze sedm z 28 zemí EU limit hranice alkoholu v krvi (BAC) 0,2 g / l nebo nižší. 0,1 a 0,2 jsou ve skutečnosti rovnocenné nulové toleranci, přičemž stále umožňují spotřebu určitých léčivých přípravků nebo alkoholických nápojů. 19 zemí má limit 0,5, zatímco Litva má 0,4. Spojené království má v současné době nejvyšší standardní limit 0,8, ačkoli Skotsko stanovilo limit nižší, a to 0,5. Mnoho zemí také stanovilo nižší limity pro profesionální a/nebo začínající řidiče.

ETSC rovněž vyzývá EU, aby vyžadovala montáž alkoholových zámků ve vozidlech užívaných řidiči z povolání, jako jsou nákladní vozidla, autokary a dodávková vozidla, a aby vyžadovala použití alkoholových zámků v případě recidivy spojené s alkoholem.

Nové právní předpisy EU dohodnuté počátkem tohoto roku budou vyžadovat, aby všechna nová vozidla od roku 2022 mohla být vybavena alkoholovým zámkem prostřednictvím standardního rozhraní mezi vozidlem a zařízením. ETSC rovněž vyzývá členské státy EU, aby zlepšily sběr údajů o úmrtích souvisejících s alkoholem, například pověřením systematického testování alkoholu všech účastníků silničního provozu při nehodách se zraněním. Podle nového výzkumu snížilo 13 zemí EU počet usmrcených v důsledku vlivu alkoholu rychleji, než byl celkový pokles úmrtí na silnicích.

Kompletní zpráva je k dispozici zde: http://etsc.eu/drink-driving-2019

Proč EU potřebuje nulovou toleranci alkoholu za volantem? Jak mohou alkoholové zámky zabránit jízdě pod vlivem alkoholu? Sdílejte následující videa.

Viz:
https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/legislation/swd20190283-roadsafety-vision-zero.pdf

Limity jízdy pod vlivem alkoholu:
https://etsc.eu/blood-alcohol-content-bac-drink-driving-limits-across-europe/
Zdroj: https://mailchi.mp/etsc/drink-driving-2020?e=4231329284

Komentář Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

„Alkohol a jiné návykové látky jsou jedním z dílčích cílů Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020,“ říká Ing. Jindřich Frič, Ph.D., ředitel Centra dopravního výzkumu, v. v. i., a dodává: **„V České republice se dlouhodobě vede debata o možném prolomení nulové tolerance alkoholu v souvislosti řízením vozidel. Velmi často jsou dávány za vzor vybrané evropské země. Opakovaně jsme na základě faktů upozorňovali, že tyto debaty nejsou v souvislosti s dlouhodobě neuspokojivým počtem závažných nehod na místě. Je nutné si uvědomit, že přestože je v České republice zakotvena tzv. nulová tolerance, je v důsledku vlivu alkoholu každoročně na pozemních komunikacích usmrcena přibližně desetina všech obětí dopravních nehod. Aktuální evropskou iniciativu proto velmi vítáme a věříme, že zde existuje značný potenciál ke snížení závažných následků v důsledku dopravních nehod.“**

Spolupůsobícími faktory při vzniku dopravních nehod pod vlivem alkoholu nebo návykových látek jsou často **nepozornost, vysoká rychlost, únava, mikrospánek a nezkušenost**. Typickým rizikovým faktorem dopravních nehod účastníků silničního provozu pod vlivem alkoholu nebo návykových látek je **nepředvídatelné chování**[2].

V období let 2012-2018 bylo vinou osob pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek usmrceno 441 osob, tj. oproti stanoveným předpokladům o 193 méně (-30 %). **Těžce zraněno pak bylo 1 846 osob**, o 105 méně (-5 %).

Dílčí cíl NSBSP		2009	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020	Období 2012-2018		
											Počet	Rozdíl	
Alkohol a jiné návykové látky	**Usmrcení**	123	**48**	**62**	**67**	**74**	**62**	**52**	**76**	**0**	**441**	*-193*	*-30%*
	Usmrcení (předpoklad NSBSP)	123	110	107	103	99	96	62	57	48	634		
	Těžce zranění	376	**326**	**253**	**296**	**260**	**264**	**214**	**233**	**0**	**1 846**	*-105*	*-5%*
	Těžce zranění (předpoklad NSBSP)	376	327	312	298	285	272	235	222	197	1 951		

V roce 2018 bylo v důsledku dopravních nehod zaviněných pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek na pozemních komunikacích v ČR **usmrceno 76** (nejvíce od roku 2011) a **těžce zraněno 233 osob**. Předpoklad NSBSP v oblasti uvedeného dílčího cíle nebyl v roce 2018 splněn (historicky poprvé).

Předpoklady uvedeného dílčího cíle byly v rámci revize Národní strategie bezpečnosti silničního provozu (NSBSP) od roku 2017 dále zpřísněny, resp. sníženy. V uplynulém roce však došlo k výrazným meziročním nárůstům jak v oblasti usmrcených, tak těžce zraněných osob. Na dramatický nárůst v oblasti usmrcených osob měl zásadní vliv měsíc listopad, kdy bylo vinou osob pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek usmrceno 15 osob, tj. 27,3 % všech usmrcených osob.

Nejvíce (10) usmrcených bylo vinou osob pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek ve Středočeském, Jihočeském a Moravskoslezském kraji; nejvíce těžce zraněných (35) pak bylo evidováno v Jihomoravském kraji. Ačkoli je v České republice ukotvena tzv. „nulová tolerance“, bylo vinou osob pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek v uplynulém roce usmrceno 13 % osob, tj. **přibližně každá 8. osoba byla usmrcena viníkem pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek**. V souvislosti s debatou o prolomení „nulové tolerance“ je nutné zmínit, že **vinou řidičů se zjištěnou hladinou alkoholu do 0,5 ‰ bylo v uplynulém roce usmrceno 7 osob, dalších 18 osob pak bylo těžce zraněno**. Velmi negativní byl v uplynulém roce **dramatický nárůst nehod zaviněných řidiči pod vlivem drog, jejichž vinou bylo usmrceno 18 a těžce zraněno 25 osob.**

Drtivá většina Čechů je proti toleranci alkoholu za volantem

K tématu alkoholu za volantem byla v letošním roce mj. zveřejněna informace z průzkumu ESRA, která je k dispozici zde.

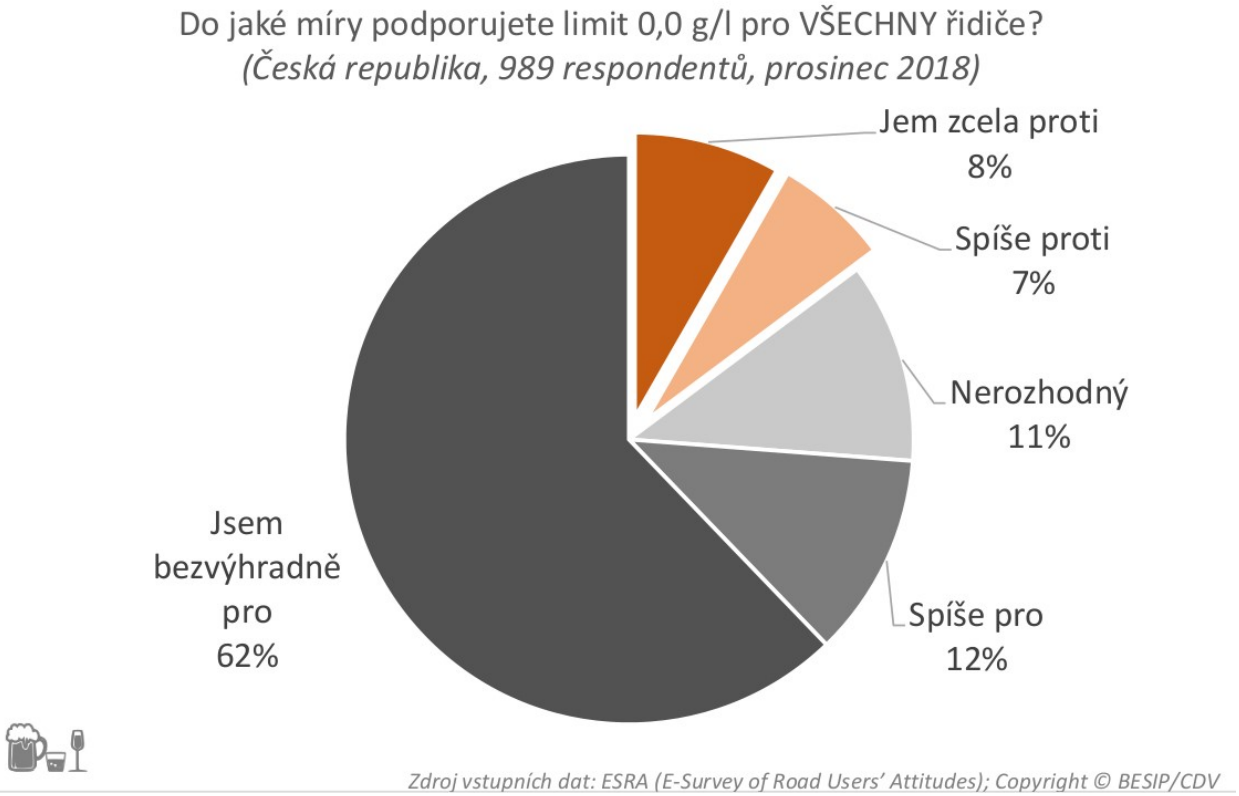

Kompletní výsledky průzkumu jsou pak k dispozici zde:
https://www.cdv.cz/tisk/chovani-ucastniku-dopravniho-provozu-my-a-evropa

[1] CDV; Ing. Lenka Tomešová: Analýza Alkohol a jiné návykové látky, dílčí cíl Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020 (2019)

[2] www.vyzkumnehod.cz
[3] E-Survey of Road Users’ Attitudes
[4] DOPRAVNÍ NEHODY V ČR